

ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΩΝ
ΕΡΕΥΝΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΒΛΕΨΕΩΝ
Σταδίου 24
105 64 Αθήνα
Τηλ. 210-3312253, 210-3310022
Φαξ. 210-3312033
Email: itep@otenet.gr
URL: <http://www.itep.gr>

Αθήνα, 20 Οκτωβρίου 2008

ΔΕΛΤΙΟ ΤΥΠΟΥ
ΕΠΙΔΟΣΗ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΟΥ ΤΟΜΕΑ
ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ-ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ 2008

Άρχισαν να φαίνονται οι πρώτες επιπτώσεις της διεθνούς οικονομικής κρίσης, που ξεκίνησε στις αρχές του έτους, στην παγκόσμια οικονομία. Μεταξύ των θυμάτων της κρίσης αυτής και ο παγκόσμιος τουρισμός. Ο τελευταίος, παρά την αντοχή που έχει επιδείξει στο παρελθόν στα διάφορα δυσμενή γεγονότα, όπως είναι η οικονομική κρίση, φαίνεται ότι δεν θα μείνει αλώβητος.

Η μέχρι σήμερα πορεία του διεθνούς τουρισμού σε διεθνές επίπεδο έρχεται να επιβεβαιώσει την εκτίμηση αυτή. Η χώρα μας και οι ανταγωνίστριες τουριστικά χώρες, με εξαίρεση την Τουρκία και την Κροατία, πλήττονται από τη διεθνή κρίση. Για την χώρα μας οι αφίξεις αλλοδαπών στα κυριότερα αεροδρόμια της χώρας το εννεάμηνο Ιαν.-Σεπτ. 2008 σημείωσαν μείωση -1,2% έναντι της αντίστοιχης περιόδου του 2007. Για τις άλλες χώρες, με εξαίρεση την Ισπανία όπου το πρόσημο είναι αρνητικό, οι αφίξεις μόλις ξεπέρασαν το 0% μη έχοντας δυνάμεις να φθάσουν το 1% (Πίνακας 1).

Σχετικά με την παραπάνω πορεία των αφίξεων των τουριστών στη χώρα μας πρέπει να κάνουμε τις εξής διευκρινίσεις:

Πρώτον, οι αεροπορικές αφίξεις σε όλα τα αεροδρόμια της χώρας, οι οποίες αποτελούν το 80% των συνολικών αφίξεων στη χώρα μας, σημείωσαν μείωση κατά το εννεάμηνο Ιαν.-Σεπτ. 2008 έναντι της αντίστοιχης περιόδου του 2007. Εξαίρεση αποτέλεσαν τα αεροδρόμια της Θεσσαλονίκης, της Μυκόνου, της Κεφαλονιάς και της Χίου, στα οποία σημειώθηκε αύξηση των αφίξεων (Πίνακας 2).

Δεύτερον, η εκτίμηση για ολόκληρο το 2008 μάλλον θα είναι χειρότερη, αφού τον Σεπτέμβριο οι αφίξεις σε όλα τα αεροδρόμια της χώρας, με εξαίρεση

αυτά της Χίου και της Σάμου, μειώθηκαν σημαντικά, γεγονός που προοιωνίζει ότι και για τους υπόλοιπους μήνες (Οκτ.-Δεκ.) του έτους η πορεία θα είναι αρνητική, αν και οι τελευταίοι τρεις μήνες έχουν μικρό ποσοστό στις αφίξεις τουριστών στο σύνολο του έτους (Πίνακας 3). Αποτελεί ιδιαίτερα ανησυχητικό φαινόμενο το γεγονός της τουριστικής επίδοσης του μηνός Σεπτεμβρίου στους κατεχοχίν προσφιλείς και ποσοτικά σημαντικούς προορισμούς Κρήτης και Δωδεκανήσου, αλλά και της περιοχής των Ιονίων Νήσων. Οι αφίξεις στην Κρήτη σημείωσαν μείωση 2,8% έναντι 1,4% το 2007 και αύξησης 11,5% και 6,7% το 2005 και 2004 αντίστοιχα. Στη Δωδεκάνησο η μείωση είναι 7,3% έναντι αύξησης 2,6% και 4,8% το 2006 και 2005 αντίστοιχα. Για την περιοχή των Ιονίων Νήσων έχουμε μείωση 5,1% έναντι επίσης μείωση 0,2% το 2006 και αύξησης τα προηγούμενα χρόνια.

Τρίτον, την ένταση της παραπάνω αρνητικής πορείας ίσως μειώσουν οι αφίξεις τουριστών στη χώρα μας με άλλα μεταφορικά μέσα εκτός αεροπλάνου, οι οποίες σύμφωνα με τις πρώτες εκτιμήσεις φαίνεται ότι θα κινηθούν με θετικό πρόσημο έναντι των αντιστοίχων του 2007.

Αν αναλογιστεί κανείς ότι το 2007 ήταν μια καλή χρονιά για τον τουρισμό και την έκταση της διαφαινόμενης κρίσης, το μέγεθος της αρνητικής πορείας του τουρισμού φαίνεται να επιβεβαιώνει ότι πράγματι ο τουρισμός ανθίσταται στις κρίσεις. Ωστόσο, επειδή κανείς την στιγμή αυτή δεν μπορεί να εκτιμήσει την διάρκεια και την ένταση της κρίσης, η οποία βρίσκεται σε εξέλιξη, μπορεί ωστόσο να προβλέψει με βεβαιότητα ότι το 2009 θα είναι σημαντικά χειρότερο από το 2008. Η διαπίστωση αυτή θα πρέπει να προβληματίσει τόσο τον ιδιωτικό όσο και τον δημόσιο τομέα για να πάρουν τα κατάλληλα μέτρα, προκειμένου να αντιμετωπίσουν την επερχόμενη επιδείνωση της διεθνούς οικονομίας, η οποία θα επηρεάσει και τη δραστηριότητα του τουριστικού τομέα.

Το απαισιόδοξο τοπίο, το οποίο περιγράφεται παραπάνω έρχονται να ελαφρύνουν οι τουριστικές συναλλαγματικές εισπράξεις που σημειώθηκαν στη χώρα μας την περίοδο Ιαν.-Αυγούστου 2008. Πράγματι, σύμφωνα με εκτιμήσεις της Τράπεζας της Ελλάδος, οι εισπράξεις αυτές σημείωσαν αύξηση κατά 5,0% σε μια περίοδο, όπου η ασύμμετρη πορεία των αφίξεων και συναλλαγματικών εισπράξεων των τελευταίων χρόνων έχει έντονα προβληματίσει τους φορείς του τουρισμού (Βλ. Πίνακα 1).

Πίνακας 1.- Εξέλιξη Αλλοδαπού Τουρισμού στην Ελλάδα και τις Ανταγωνίστριες Χώρες
% Μεταβολή

Χώρα	Αφίξεις			Συναλλαγματικές Εισπράξεις		
	2007/06	2008/07	%	2007/06	2008/07	%
ΕΛΛΑΔΑ ⁽¹⁾	5,8 (Ιαν.-Σεπτ.)	Ιαν.-Σεπτ.	-1,2	-0,6 (Ιαν.-Αύγ.)	Ιαν.-Αύγ.	5,0
Ιταλία	6,1 (Ιαν.-Ιούλ.)	Ιαν.-Ιούλ.	0,9	0,0 (Ιαν.-Ιούλ.)	Ιαν.-Ιούλ.	1,9
Ισπανία	3,0 (Ιαν.-Αύγ.)	Ιαν.-Αύγ.	-0,6	6,6 (Ιαν.-Αύγ.)	Ιαν.-Ιούλ.	2,4
Πορτογαλία ⁽²⁾	6,5 (Ιαν.-Ιούλ.)	Ιαν.-Αύγ.	0,5	12,2 (Ιαν.-Ιούλ.)	Ιαν.-Αύγ.	3,5
Κροατία ⁽²⁾	8,0 (Ιαν.-Αύγ.)	Ιαν.-Αύγ.	2,8	-	Ιαν.-Μάρτ.	17,3
Κύπρος	0,1 (Ιαν.-Αύγ.)	Ιαν.-Αύγ.	0,2	4,0 (Ιαν.-Ιούλ.)	Ιαν.-Αύγ.	-3,7
Τουρκία	16,6 (Ιαν. Αύγ.)	Ιαν.-Ιούν.	17,9	9,7 (Ιαν. Αύγ.)	Ιαν.-Ιούν.	26,8

(1) Αφορά αφίξεις αλλοδαπών τουριστών στα κυριότερα αεροδρόμια της χώρας.

(2) Αφορά διανυκτερεύσεις αλλοδαπών τουριστών σε ξενοδοχειακά καταλύματα.

Πηγή: Εθνικές Στατιστικές Υπηρεσίες και Κεντρικές Τράπεζες των χωρών.

**Πίνακας 2.- Αφίξεις Αλλοδαπών Τουριστών Αεροπορικώς
Ιανουάριος - Σεπτέμβριος**

Αεροδρόμια	2004	2005	2006	2007	2008	% μεταβολή			
						2005/04	2006/05	2007/06	2008/07
Θεσσαλονίκη*	902.131	936.391	965.919	1.045.211	1.080.806	3,8	3,2	8,2	3,4
Καβάλα	91.681	78.038	89.353	97.077	89.060	-14,9	14,5	8,6	-8,3
(Β. Ελλάς)	993.812	1.014.429	1.055.272	1.142.288	1.169.866	2,1	4,0	8,2	2,4
Ηράκλειο*	1.698.400	1.818.475	1.966.411	1.992.174	1.988.934	7,1	8,1	1,3	-0,2
Χανιά	489.908	509.488	612.189	640.911	641.808	4,0	20,2	4,7	0,1
(Κρήτη)	2.188.308	2.327.963	2.578.600	2.633.085	2.630.742	6,4	10,8	2,1	-0,1
Ρόδος	1.065.993	1.109.442	1.228.560	1.289.358	1.264.830	4,1	10,7	4,9	-1,9
Κως	575.457	559.526	610.483	635.854	632.916	-2,8	9,1	4,2	-0,5
(Δωδεκάνησος)	1.641.450	1.668.968	1.839.043	1.925.212	1.897.746	1,7	10,2	4,7	-1,4
Άραξος	38.685	51.306	52.442	55.173	51.017	32,6	2,2	5,2	-7,5
Καλαμάτα	45.846	54.223	44.322	47.822	29.936	18,3	-18,3	7,9	-37,4
(Πελοπόννησος)	84.531	105.529	96.764	102.995	80.953	24,8	-8,3	6,4	-21,4
Κέρκυρα	775.912	797.831	817.286	804.949	774.327	2,8	2,4	-1,5	-3,8
Κεφαλονιά	146.136	132.700	151.855	151.805	175.268	-9,2	14,4	0,0	15,5
Ζάκυνθος	453.694	440.221	449.963	450.188	438.553	-3,0	2,2	0,1	-2,6
Άκτιο	131.234	134.377	130.783	145.041	145.627	2,4	-2,7	10,9	0,4
(Ιόνια Νησιά)	1.506.976	1.505.129	1.549.887	1.551.983	1.533.775	-0,1	3,0	0,1	-1,2
Μύκονος	81.668	95.201	98.434	100.101	104.241	16,6	3,4	1,7	4,1
Σαντορίνη	141.814	166.583	174.376	185.993	177.475	17,5	4,7	6,7	-4,6
(Κυκλάδες)	223.482	261.784	272.810	286.094	281.716	17,1	4,2	4,9	-1,5
Μυτιλήνη	67.796	64.440	66.915	75.547	72.750	-5,0	3,8	12,9	-3,7
Χίος	15.123	12.844	14.958	12.892	15.829	-15,1	16,5	-13,8	22,8
Σάμος	115.098	108.412	125.234	141.949	129.292	-5,8	15,5	13,3	-8,9
(Β. Αιγαίο)	198.017	185.696	207.107	230.388	217.871	-6,2	11,5	11,2	-5,4
ΣΥΝΟΛΟ	6.836.576	7.069.498	7.599.483	7.872.045	7.812.669	3,4	7,5	3,6	-0,8
ΑΘΗΝΑ**	-	-	2.533.569	2.846.620	2.777.095	-	-	12,4	-2,4
ΣΥΝΟΛΟ (Με Αθήνα)	-	-	10.133.052	10.718.665	10.589.764	-	-	5,8	-1,2

* Συνολικές αφίξεις εξωτερικού.

** Για την Αθήνα τα στοιχεία αφορούν τις αφίξεις αλλοδαπών, όπως τις δίνει το "Ελ. Βενιζέλος".

**Πίνακας 3.- Αφίξεις Αλλοδαπών Τουριστών Αεροπορικώς
Σεπτέμβριος**

Αεροδρόμια	2004	2005	2006	2007	2008	% μεταβολή			
						2005/4	2006/5	2007/6	2007/6
Θεσσαλονίκη*	126.014	138.161	134.581	149.727	143.252	9,6	-2,6	11,3	-4,3
Καβάλα	15.529	12.856	14.107	15.005	13.515	-17,2	9,7	6,4	-9,9
(Β. Ελλάς)	141.543	151.017	148.688	164.732	156.767	6,7	-1,5	10,8	-4,8
Ηράκλειο*	310.832	335.194	366.903	357.914	351.846	7,8	9,5	-2,4	-1,7
Χανιά	96.652	99.612	117.718	119.942	112.701	3,1	18,2	1,9	-6,0
(Κρήτη)	407.484	434.806	484.621	477.856	464.547	6,7	11,5	-1,4	-2,8
Ρόδος	203.908	222.402	226.183	247.060	226.625	9,1	1,7	9,2	-8,3
Κως	117.595	108.455	113.706	116.650	108.157	-7,8	4,8	2,6	-7,3
(Δωδεκάνησος)	321.503	330.857	339.889	363.710	334.782	2,9	2,7	7,0	-8,0
Αραξος	7.229	9.661	10.100	8.982	8.532	33,6	4,5	-11,1	-5,0
Καλαμάτα	8.808	9.014	8.223	9.279	5.361	2,3	-8,8	12,8	-42,2
(Πελοπόννησος)	16.037	18.675	18.323	18.261	13.893	16,4	-1,9	-0,3	-23,9
Κέρκυρα	140.058	150.523	153.981	147.961	138.678	7,5	2,3	-3,9	-6,3
Κεφαλονιά	27.344	25.406	28.018	30.331	30.165	-7,1	10,3	8,3	-0,5
Ζάκυνθος	86.126	84.352	84.205	83.220	80.408	-2,1	-0,2	-1,2	-3,4
Άκτιο	24.182	25.825	24.898	28.895	26.299	6,8	-3,6	16,1	-9,0
(Ιόνια Νησιά)	277.710	286.106	291.102	290.407	275.550	3,0	1,7	-0,2	-5,1
Μύκονος	11.729	13.047	14.349	14.671	13.810	11,2	10,0	2,2	-5,9
Σαντορίνη	22.629	27.475	28.614	29.943	29.128	21,4	4,1	4,6	-2,7
(Κυκλάδες)	34.358	40.522	42.963	44.614	42.938	17,9	6,0	3,8	-3,8
Μυτιλήνη	13.157	11.961	11.045	13.169	12.049	-9,1	-7,7	19,2	-8,5
Χίος	2.937	2.403	2.784	2.491	2.744	-18,2	15,9	-10,5	10,2
Σάμος	22.047	19.834	23.862	25.116	25.428	-10,0	20,3	5,3	1,2
(Β. Αιγαίο)	38.141	34.198	37.691	40.776	40.221	-10,3	10,2	8,2	-1,4
ΣΥΝΟΛΟ	1.236.776	1.296.181	1.363.277	1.400.356	1.328.698	4,8	5,2	2,7	-5,1
ΑΘΗΝΑ**	-	-	340.444	404.060	388.693	-	-	18,7	-3,8
ΣΥΝΟΛΟ (Με Αθήνα)	-	-	1.703.721	1.804.416	1.717.391	-	-	5,9	-4,8

* Συνολικές αφίξεις εξωτερικού.

** Για την Αθήνα τα στοιχεία αφορούν τις αφίξεις αλλοδαπών, όπως τις δίνει το "Ελ. Βενιζέλος".